

Elżbieta Choińska-Bochdan, Ewa Kiersztein

Gniew, woj. gdańskie. Stanowisko 4

Informator Archeologiczny : badania 14, 194-195

1980

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

iż ceglane ściany korytarza dostawiono do kamiennego fundamentu południowej ściany zewnętrznej korpusu szpitala.

Badania w celi południowej odsłoniły poprzeczną ściankę działową świadczącą o odmiennym niż obecnie rozplanowaniu układu cel południowych. Zmieniony on został prawdopodobnie już po roku 1686, w którym miała miejsce istotna przebudowa obiektu. Omawianą ściankę wzniesiono z cegieł rozbiórkowych wiązanych gliną a postawiono ją na posadzce ceglanej zachowanej w różnym stopniu na całej powierzchni badanego pomieszczenia. Jodełkowy układ cegieł pozwala wiązać ją z pierwszym poziomem posadzek w szpitalu, znanych z uprzednich badań w celach północnych. W toku eksploracji warstewki kulturowej zalegającej bezpośrednio na posadzce oraz ze szpar pomiędzy cegłami wydobyto w różnych miejscach ponad 40 monet z XVI i XVII w., jak można sądzić przed zabiegami konserwatorskimi. Wydaje się, iż znalezisko to uznać można za szczególny rodzaj skarbu. W tej samej warstewce znaleziono także miedziane: napałek i szpileczkę oraz 2 kule muszkietowe /?/.

Poniżej posadzki natrafiono na sklepienie południowoschodniej piwnicy oraz na jej ścianę szczytową. Do budowy użyto również cegieł z rozbiórki. Stwierdzono, iż wykop pod piwnicę przecina wcześniejsze warstwy kulturowe jak też, że południową ścianę zewnętrzną szpitala oraz piwnicę wykonano w jednym etapie prac budowlanych. Z przeciętej wkopem pod piwnicę późnośredniowiecznej warstwy kulturowej wydobyto dwa zniszczone brakteaty.

Omawiany sezon badawczy dostarczył stosunkowo skromnej liczby znalezisk ruchomych - ułamków późnośredniowiecznych i nowożytnych naczyń glinianych, kości zwierzęcych oraz fragmentów wyrobów żelaznych i szklanych.

Badania będą kontynuowane.

GNIEW
woj. gdańskie
Stanowisko 4

Muzeum Archeologiczne
w Gdańsku

Badania prowadziła mgr Elżbieta Choińska-Bochdan i mgr Ewa Kierszstejn /autor sprawozdania/. Finansował Urząd Miasta i Gminy w Gniewie. Pierwszy sezon badań. Nikłe ślady osadnictwa wczesnej epoki żelaza, zniszczonego przez osadnictwo XVIII-XIV wieku.

Stanowisko położone jest na wzniesieniu na lewym brzegu rzeki Wierzycy, na południowy zachód od starego Miasta w Gniewie. Badania miały charakter prac ratowniczych i prowadzony były w związku z projektowaną budową osiedla domków jednorodzinnych. Do badań dostępne były jedynie niewielkie odcinki nieobjęte uprawami. Dwa wykopy o wymiarach 2 x 35 m i 3 x 15 m usytuowano na południowym zboczu wzniesienia. W wykopach wydzielono dwie warstwy kulturowe, nie

licząc humusu, zniszczone czterema wkopami nowożytnymi i pracami niwelacyjnymi. Materiał zabytkowy wskazuje na znaczne przemieszanie warstw.

W wykopie I, w warstwie drugiej uchwycono cztery lekko rozwleczone paleniska i fragmenty 2 jam osadniczych /1,50 x 2,00 m x 1,20; 1,50 x 2,00 m x 0,60 m/. Każda z nich składała się z dwóch obiektów; Poza tym odsłonięto jeden obiekt o bliżej nieokreślonym charakterze, zniszczony przez współczesny wkop. Warstwa wraz z obiektami zawierała niezbyt liczny materiał ceramiczny - 150 fragmentów, jeden cały dzban, nieliczny materiał kostny; 71 fragmentów oraz jeden półkołek żelazny i kilka gwoździ.

W warstwie trzeciej wykopu I uchwycono dwa obiekty: fragment jamy osadniczej /1,50 x 2,00 m x 0,25 m/, jeden dołek postępukowy, bez zabytków. Z warstwy tej wydobyto nieliczny materiał ceramiczny - 44 fragmenty, kostny - 3 fragmenty. Ceramika z wykopu I pochodzi z wczesnej epoki żelaza i z okresu XIII-XIV wieku.

W wykopie II warstwa orna została zniwelowana. W pierwszej warstwie kulturowej nie uchwycono żadnych obiektów. Odkryto: 122 fragmenty ceramiki, 24 fragmenty kości zwierzęcych, 1 ostrogę żelazną typu III z kółkiem gwiaździstym /wg Z. Hilczerówny/, datowaną na XIII-XIV wiek i 5 fragmentów nieokreślonych przedmiotów żelaznych. W warstwie II uchwycono dwa obiekty /o wymiarach 1,50 x 1,00 m x 0,40 m; 0,45 x 0,50 x 0,25 m/ o bliżej nieokreślonym charakterze. Z warstwy pochodzi 56 fragmentów ceramiki, 10 ułamków kości i 2 gwoździe żelazne. Ceramika z wykopu II pod względem formy i chronologii jest analogiczna do ceramiki z wykopu I reprezentującej naczynia ręcznie lepiące z wczesnej epoki żelaza oraz naczynia całkowicie i silnie obtaczane wypalane w większości w atmosferze redukcyjnej pochodzące z XIII i XIV wieku.

Zabytki są przechowywane w Muzeum Archeologicznym w Gdańsku.

Badania będą kontynuowane.

INOWŁODZ

woj. piotrkowskie
Zamek, mury miejskie

Konserwator Zabytków
Archeologicznych
Ośrodek Badań i Dokumentacji
Zabytków
w Łodzi

Badania prowadził mgr Jerzy Augustyniak.
Finansował WKZ w Piotrkowie. Ośmy sezon badań /czwarty ekspedycji Ośrodka/. Trzeci sezon badań murów miejskich Zamku /XIV-XVI w./.

Kontynuując odsłanianie relikwów wewnętrznej zabudowy zamku do poziomu XVI-wiecznego, odkryto pas szerokości 10 m wzdłuż północnego muru obwodowego. W narożniku północno-zachodnim założenia stwierdzono istnienie pomieszczenia o wymiarach 7,5 m /NS/ x 9,5 m /WE/. Wejście doń usytuowano od wschodu, podłoga wyłożona